

สิทธิทางเพศ เป็นองค์ประกอบสำคัญของสุขภาพทางเพศ สตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นส่วนใหญ่มีคู่นอนแล้ว จึงมีโอกาสดูกละเมิดสิทธิทางเพศได้ ความตระหนักและการกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสตรีวัยนี้ การวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความตระหนักและการกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศทั้งในภาพรวมและรายด้านซึ่งมี 3 ด้าน คือ การมีความสุขทางเพศ การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์เมื่อไม่ต้องการ และการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย รวมทั้งหาความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักและการกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศ การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีตามสะดวกจากสตรีที่มีอายุ 20 – 40 ปี โดยใช้ชีวิตร่วมกับบุรุษที่เป็นคนรักหรือสามีคนปัจจุบันอย่างน้อย 1 ปี และมารับบริการที่แผนกวางแผนครอบครัว โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 400 ราย เก็บข้อมูลระหว่างเดือน ตุลาคม 2549 ถึง พฤศจิกายน 2549 เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความตระหนักในสิทธิทางเพศ และแบบวัดการกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศ ซึ่งสร้างโดยผู้วิจัยจากการทบทวนวรรณกรรม ตรวจสอบเนื้อหาของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน คำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา ได้ .98 และ .84 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค ของแบบวัดความตระหนักในสิทธิทางเพศของสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดยรวมได้เท่ากับ .77 รายด้านเท่ากับ .76 .73 และ .71 ตามลำดับ แบบวัดการกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศ

ของสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดยรวมได้เท่ากับ .78 รายด้านเท่ากับ .71 .77 และ .78 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนาและสหสัมพันธ์ สเปียร์แมน

ผลการศึกษามีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความตระหนักในสิทธิทางเพศ โดยรวม ด้านที่ 1 ความตระหนักในสิทธิเกี่ยวกับการมีความสุขทางเพศ และด้านที่ 3 ความตระหนักในสิทธิเกี่ยวกับการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 85.7 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.8) 28.7 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.4) และ 27.5 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.7) ตามลำดับ ส่วนด้านที่ 2 ความตระหนักในสิทธิการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์เมื่อไม่ต้องการ มีคะแนนอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.5 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.3)

2. การกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 76.0 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.7) ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศเกี่ยวกับการมีความสุขทางเพศ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.0 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.2) ด้านที่ 2 การกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศเกี่ยวกับการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์เมื่อไม่ต้องการ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.0 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.6) ด้านที่ 3 การกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศเกี่ยวกับการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.0 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.1)

3. ความตระหนักและการกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศโดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ ($r_{\text{รวม}} = .30$ $p < .01$) เมื่อหาความสัมพันธ์รายด้านเป็นคู่ๆ ของ 2 ตัวแปร พบความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำทั้ง 3 ด้าน ($r_{1b1} = .41$ $p < .01$, $r_{2b2} = .30$ $p < .01$, $r_{3b3} = .30$ $p < .01$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงว่าสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ยังคงต้องการการส่งเสริมความตระหนักและการกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศ การส่งเสริมให้สตรีกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศ วิธีการหนึ่งที่ได้คือการส่งเสริมให้สตรีเกิดความตระหนักในสิทธิทางเพศ เนื่องจากความตระหนักในสิทธิทางเพศมีความสัมพันธ์กับการกล้าแสดงออกในสิทธิทางเพศ

Sexual rights are the significant components of sexual health. Most women in early adulthood have partners or husbands; therefore, they are at risk of sexual right violation. Awareness and assertiveness of sexual rights is important for early adult women.

This descriptive correlational study aimed to explore awareness and assertiveness in sexual rights in overall and at 3 dimensions: sexual pleasure, refusal of undesired sex, and refusal of unsafe sex. In addition, correlations between awareness and assertiveness in sexual rights were investigated. The sample was recruited through convenience sampling technique from 20–40 years old women who had lived with a partner or husband for 1 year or more and attended the family planning clinic of Sawanpracharak hospital, located in Nakorn Sawan province. The sample size was 400 and data were collected from October to November, 2006. Research instruments included the questionnaire for collecting personal data, sexual rights awareness scale (SRAS), and sexual assertiveness scale (SAS), which were developed by the researcher based on the literature reviews. The content of both scales were validated by 5 experts and the content validity index (CVI) were .98 and .84, respectively. The Cronbach's alpha coefficient values of SRAS in overall and at 3 dimensions were .77, .76, .73 and .71 whereas those of SAS were .78, .71, .77, and .78, respectively. Descriptive statistic, and Spearman's Range correlation were employed analyzing data. The results of the study showed: from 400 subjects the average age was 31.4 years ($SD=1.1$). The majority were married and had a low socioeconomic status. The results are as follows:

1. Sexual rights awareness scores of the subjects in overall, dimension 1: sexual rights awareness in sexual pleasure, and dimension 3: sexual rights awareness in refusal of unsafe sex, were at a moderate level. The mean scores were found to be 85.7 ($SD=13.8$), 28.7 ($SD=7.4$), and 27.5 ($SD=5.7$), respectively. The score of dimension 2 : awareness of refusal of unsafe sex was at a high level, with the mean score of 29.5 ($SD=5.3$).

2. Sexual assertiveness scores of the subjects in overall and at 3 dimensions were at a moderate level. The mean scores of dimension 1, 2 and 3 were found to be 76.0 ($SD=11.7$), 23.0 ($SD=5.2$), 28.0 ($SD=5.6$), and 25.0 ($SD=6.1$), respectively.

3. Sexual rights awareness and sexual assertiveness of the subjects in overall was positively correlated at a low level ($r_{ab}=.30$ $p<.01$). All 3 dimensions of both variables were also found positively correlated at a low level ($r_{a1b1}=.41$ $p<.01$, $r_{a2b2}=.30$ $p<.01$, and $r_{a3b3}=.30$ $p<.01$).

The results indicate that young adult women still need promotion of awareness and assertiveness in sexual rights. To enhance the women's sexual assertiveness, one possible way is the promotion of their sexual rights awareness because it correlates with assertiveness in sexual right.